

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 l. — kr.
Fél évre 5 " — "
Negyed évre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hónapig heti sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a 100 sz. a
hirdetéseik a ki szerinti jutányos áron vetetnek fel. Helyez díj n in
den külön beiktatásért 20 kr

T. előfizetőink szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértés« kiadóhivatalával kötött szerződésünkkel fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely úgy előkelő irányra, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újévtől kezdve lesz:

egész évre 30 frt « « helyett 22 frt
fél évre 15 frt « « helyett 11 frt
negyed évre 7 frt 50 kr helyett 5 frt 50 kr.
egy hónapra 2 frt 80 kr helyett 1 frt 90 kr.

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczent« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül mindkét kiadóhivataltól kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják

igénybe venni ezt a rendkívüli kedvezményt, melynél értékesebb karácsonyi ajándékot alig nyújthatunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már máától kezdve elfogadunk s mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a **„DEBRECZEN“**

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A politikus regényíró.

Kiról lehetne szó másról, mint Jókai Mórról, a Magyar-Nemzet ünnepezt regény-írójáról, aki e nemzetet magának inkább meghódította, mint egy hadverő hős, vagy egy — ugynevezett egyetemes tudós, vagy bármily nagy szónok, bölcs törvényalkotó sat. sat.

Hódításának titka nem bámulatos írói tevékenységében van, hanem azon érzésben, mely történelmi regényeinek csaknem minden kötetéből varázshangon szólalva meg, hivatgatja, lebilincseli, és fogvatartja a magyar olvasót. . . Ez az alkotmányos nemzeti érzésnek, szintén az eszményiségig felmagasztosultsága.

Elismert király Jókai a regényírás országában. . . Egyeduralkodó, akinek ha vannak is követői, de még nem ér-

ték be; ha lesznek is utódai: nem fogják elhomályosítani nevének fényét soha.

Midőn bemutatjuk előtte hódolatunkat, szinte fájdalommal kérjük tőle. Miért nem elégszel meg elhódíthatlan királysággal. Miért kalandozol nem neked való téren, ahol vereséget szenvedtel már sokszor és — úgy látszik, gonosz végzeted, hogy vereséget szenvedj mindig. Miért elegyedel politikába, amelybe kontár voltál, vagy és léssz. A melyből ha olvassuk a mit irsz, el nem nyomhatjuk a szálnalmas guyy ismeretes megjegyzését: «si tacuisses, philosophus mansisses» s igazolva találjuk rád nézve is amit a vén muzsikusról tartanak, hogy »minden nap egy nótát felejt.«

Jókai Mór politikai cikkeit irt ismét. Szükségét érezte, hogy ő is megszólaljon a magyar alkotmányos nemzeti élet e bizonytalan kínos napjaiban. . . A kormánypárt nyelvén szólalt meg, amely hozzá — a nemzeti idealstáboz, aki kiváló egyike volt ama lánglelkű ifjaknak is, akik az 1848. Márcz. 15-ikét csinálták — sohasem illett. A kormánypárti sajtó hozsánnával üdvözli a megszólalást, mert különben nem nyomtatnák le a vidéki kormánypárti lapok hasábozás nélkül, mint foenomenalis politikai Szózatot,

Anyám.

Írta: dr. Király Péter.

... Messze vagy még a céltől gyermekem,
— Kérdezte tőlem aggódó anyám —
Mikor leszel már önelégült, boldog,
A mint ezt egykor rólad álmodám? . . .
Az én álmaim nem szoktak hazudni,
Az én álmaim tiszták és valók:
Tegedet félve kerülnek a rosszak
És szeretettel környeznek a jók.

Meg kell hogy érjem azt a boldog órát,
Mikor szemedben örömköny ragyog
És elrebegi ajkadon a lelked:
Hogy nem vagy többé árva, elhagyott!
Meg kell, hogy erjem azt a boldog órát,
Nyugtóm e földön addig nem lehet —
Szent áhítattal imádkozom érted.
S a jó Isten meghallgat engemet!

Nem hihetem el, hogy a boldogsághoz
Egyedül néked ne lenne jogod,
Bár nem találtad meg az »ideát« még,
Kiért a szived annyit sir, zokog . . .
Eljön az idő, el kell annak jöni
És minden úgy lesz a mi: álmodám,
Örömkönnyek közt fogod elrebegni:
Igazat mondtál szerető anyám! . . .

Olyan sokszor elmondta már ezt nékem,
Biztató szökkal szegény jó szülém,
Boldogabb jövőm csábító hitéhez,
Ó miatta hűséget esküvém!

Pedig érzem, hogy a boldogság percét
Megérni soha, soha nem fogom . . .
Mégis a remény édes mamaróban
Ő is álmodik, én is álmodom!

A tárcza.

A »Debreczen« tárczája.

Írta: Vértessy Gyula.

— Nem engedi magát megcsókolni?
— Nem soha!
— Miért nem —
— Mert engem csak az csókolhat meg,
a ki feleségül is vesz. S ha maga megcsókolna
nagy bajba kerülne, el kellene vennie. Magára
való tekintetből vagyok óvatos.
— A ki szerelmes, az nem óvatos. A
szerelem láng, mely nem ismer sem határt,
sem logikát, sem óvatosságot. A ki szeret, az
csak szeret és egyebet semmit sem csinál.
— Helyes. Én is csak szeretek egyebet
semmit sem csinállok. Egyéb alatt tessék a
csókot is érteni
— Hát nem érez semmi vágyat arra,
hogy ajka érintse az ajkamat; hogy a lehel-
letünk szerelmes forró lehelletünk úgy olvad-
jon össze, mint a szemekünk tekiütete? Hát
érez a szükségét annak, hogy közelebb le-
gyünk egymáshoz, mint két idegen?
— De érzem. Hanem a józan eszem
ellene mond annak, hogy örültséget köves-
sek el.
— A csók örültség?

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

— Közel áll hozzá. Mert egy csóknál
nem lehet megállni, a csók pedig már a bűn
előhírnöke. Még nem csókol meg, addig erős
vagyok; erős, büszke és bátor; a csókkal
együtt, azt hiszem, elszállna minden erőm és
bátorságom. És arra semmi szükségem nincs,
nekem se, magának se.

— Magának nincs szüksége a csókra,
mert nem szeret.

— Magának van azért szüksége rá, mert
nem szeret.

— Jobban, mint az életemet.

— Akkor kevésbé szereti az életét, mert
ha igazán szeretne, nem is kívánná tőlem,
hogy megcsókoljam.

— Ha igazán szeretne, egész természet-
tesnek találna azt, hogy csókot kérek. Hi-
szén ez a szerelem legegyszerűbb, legbiztosabb
jele.

— Igen egyszerű és bizonyos jele, de ez
a jel meg is bétegez. Mert maguknak férfiak-
nak egy csók semmi. De nekünk minden.
Mert maga bizonyára már sokat csókolta én
előttem is, de én magat csókolnám meg éle-
temben először. Mert eddig a rokoni csókon
kívül mást nem ismertem. Idegen férfit soha
sem csókolta ajkam.

— Csakhogy végre megtaláltam magavi-
seletének a magyarázatát. Most már értem,
miért olyan hideg hozzám. Hiszen idegen va-
gyok magának. S egy idegent hogy is csókol-
na meg!

— Nincs igaza! Szeretem magat és bol-
dog lennék, ha szerelmemnek más jelét is

amely szerzője ünnepeit névének varázsával, — bizonyosan meghódítja a mai kormánynak és ex-lex politikájának az olvasók millióit, úgy hogy feltolulnak mind az ország fővárosába petíciókkal Csongrádtól-Debreczenig, de mindenfelől is és egyhanggal kiáltják: «L e a z a l k o t m á n y n y a l !»

Csalódnak a lapok.

Jókai habár regényeiben önkéntesen bánt el mindig a tudománnyal és sokszor nyakát tekerte például a geographiának, sohasem csinált botránkozató fiaskót, mint most csinált abban a történeti párhuzamban, amiben a Lengyelországot tönkretévő veto-jogot a „n y e p o z v o l i m «-ot a múlt és jelenlegi magyar viszonyokkal összehasonlítja. Nem enyhít ezen az a nagy bók sem, amit egy csavarintással Debreczen városának vág, mintha ez mindenfelé hódolni kényszerült helyzetében alázatos, munkás alkalmazkodásával, a tudománynak menedéket nyújtva, tartotta volna fenn a M a g y a r n e m z e t i é l e t e t.

Hát a lengyel nemes veto-jogával, amelyet törvényes szabadossággal nemzete függetlenségének aláadására, hazája felosztására vezetőleg használt: össze lehet és pedig az ugyanazon eredményre kilátással hasonlítani a magyar honpolgár jogának gyakorlatát akár a 48 előtti rendi-, akár a 48. ótai képviselői alkotmány idejéből?

Hát nem a méretett — e ki a magyarra nemzete és nyelve rokontalan — és földjének kívánatos voltában, hogy némettől, görögtől, töröktől védje magát s valjon nem alkotmánya alapján teljesítette-e e súlyos kötelességét? — azon betolakodók ellen, akik legtöbbször a trónzavarokat akarták ellene kizsákmányolni. Avagy a mohácsi vészbe a köznemes hagyta-e süjnedni a

Nemzetet?... Vagy az osztrák ház hatalma alá a köznemes alkudta-e el? S azóta való védelmében a magyar Nemzetnek, Hazának, Alkotmányának, — Bocskay, Bethlen, Rákócziak és Tökölykorában féktelen veto-jogot a köznemes gyakorolt-e akár az Arany-bulla 31. §-ára hivatkozással vagy kényszerült tényleges felkelésével? És 1848—9-ben a képviselői alkotmányon szervezett Nemzet szintén anárkhikus vétséget követett volna el a modern törvényeknek a hatalomtól megvédése által. S az 1867-es kiegyezési törvényekből hiányzó független-állami és nemzeti jog visszaszerzéseért folyt — és a most folyó törvényes jog gyakorlatba viteleért s az ex-lex ellen az alkotmány megvédéseért folyó ellenzéki küzdelmek hasonlíthatók a lengyel »nyepozvolim«-jog féktelen alkalmazásához?

Ugyan ne tréfáljon drága doktor Ur! . . . A történelem nem költészet, hogy azt ideális, vagy nagyon is reális célhoz képest — önkényesen alkotásuk, vagy annak nyakát tekerjük. A történelemnek van kritikája — ehhez a kulcsot, az okok és okozatokat egymásból következtető tehetség és helyes akarat adja meg. Ez pedig azt mutatja, hogy miként hajdan, volt, úgy napjainkban is a nagyok féktelen önzése e Haza és Nemzet veszedelme; ez okozta harci veszteségeit, ez ásta alá függetlenségét; emiatt veszett volna el az osztrák-öszbirodalomban már régen; e fenyegeti alkotmánya elvesztésével a jelenben. És ez ellen nem más, mint a Nemzet önzetlen gyermekeiből álló közjogi ellenzék, melynek lelke előtt nem a párturalom, hanem a Hon java áll egyedül, — védheti meg a Nemzet lelkében viszhangzó »veto« kiáltásával a valaha volt legönzőbb kormánynál is önzőbb

mostani kormány és kormánypárt ellen a Haza és Nemzet jogait.

Ez a veto pedig, még ha obstrukciónak keresztelik is, különbözik a lengyel »nyepozvolim«-tól. Ahova tehát löni akart a politikus-regényíró doktor ur — nem talált; de találkozunk az ő ilyen politikai okvetetlenkedései a Nemzet megbotránkozásával, amely annál fájdalmasabb lehet a politikusra, minél inkább tulemelkedik az író iránti tisztelet határán.

Bár maradna hát a nagyíró birodalmában.

Debreczen ős polgárságának erkölcsben és honfi érzésben romlatlan utódai pedig azt üzenik Dr. Jókai Mórnak, hogy a mostani kormányrendszer szomorúan átalakította azt a régi Debreczent; mert habár a polgárság most is az ami régen volt, de tulszárnyalta számban a beszármazott eladó és megvehető szavazat-szám, amely teremt itt Hajdúvármegyéből Csongrádvármegyét, Debreczenből Pécszet — a Bánffy—Tisza aera nagyobb dicsőségére. Mit fog eredményezni, ha végkép győzedelmeskedik ez a rendszer, azt még Dr. Jókai sem szeretné látni, mert ebből származhatik a Magy. birodalomra nézve a süjvedés, vagy a megsemmisülés, amire azt sohajlja ő is velünk: Isten óvja mi Magyarországot az ellenmondás nélkül uralkodó párt hatalomtól!

— a. — r.

A válság

Bánffy el van szánva, hogy az országot meggyalázza és alkotmányát összetépje. Hűsége és hatalomvágya oly rettenetes, hogy annak képes minden feláldozni.

Ez legelső sorban saját pártjának hazafias elemeiben idéz elő megdöbbenést. Szél Kálmánon kívül egy egész sereg kormánypárti képviselő van, akik aggódva nézik Bánffynak

adhatnám, mint azt, hogy szóval mondom, hogy szeretem. De lássa, én hecsületes leány vagyok . . .

— S azt hiszi, hogy egy csók, amit annak ad, ki szereti, hecsületes teszi? Hát maga a csókot becstelenségnek tartja? Hol itt a becstelenség? Vagy oly ember vagyok én, kit becstelenség megcsókolni? Eh, milyen ostoba is vagyok, hogy azt hittem, hogy maga szeret engem!

Ingerülten járt le-fel a szobában a fiatal szőke férfi, míg a leány előkeresett kis munkasztala fiókjából egy újságlapot és odatartotta a férfi elé:

— Emlékezik még erre a tárczára? A csók! Maga írta. Tavaly vagy harmadéve. Látja, milyen jól őrizem a dolgait! S azt is láthatja, hogy az író iránt már akkor érdeklődtem, mikor az embert még nem is ismertem. Szép tárcza. És olyan igaz. Üljön csak nyugodtan, gyújtson rá egy cigarettára, ha tetszik és én majd felolvasom magának. Csak, kérem, üljön egy kissé távolabb. Így ni! Nem bánom én, ha hátat is fordít nekem, a miért hogy nem engedtem olyan közelre magam mellé. Én így szeretem magát, maga úgy látzik, csak úgy szeretett volna. Nem tehetek róla. Ez a tárcza józanított ki. Ha ezt nem írta volna, talán már rég megcsókoltam volna. Hallgassa csak . . .

. . . A társaságban, a hol ott volt az öreg Réthy Gida is, ez a valaha nagyreményű tehetség, a ki bizony semmit sem váltott be a hozzáfűzött reményekből, egyik fiatal piktor lelkesedve beszélt el a legutóbbi kalandját:

— A táncz volt az oka mindennek. Fel-

hevültünk, a vérünk forrott, az ajkunk szomjazott s mire a bálereomból egy kis sötét folyosón át a czukrázdába értünk, akkorára ajkam már nem vágyakozott semmi egyéb édességre, mert megkapta a legédesebbet a világon. Nem csábítottam én a leányt a csókra. Magától jött ez, miot a hogy magától kinyílik a virág tavasszal.

— És a hogy magától elhervad őszszel — vágott közbe szinte bosszusan az öreg Réthy. De persze, ti nem gondoltok tavasszal az őszre. Ki is gondolna a ti korotokban arra? Én se gondoltam akkor, Pedig jó lenne ám gondolni. Mert hátha az a szegény leány ebből a te csókdoból az egész életre szóló valómást olvasott ki. Hátha annak az ajkát ez a csók érte először és ez a csók jelentette számára az életet és ebben a csókban való csatlódása a halált.

Légy nyugodt öregem, — válaszolta a fiatal leány — nem jelentett az a csók neki semmit. Egyszerűen alkalmunk volt rá, hogy megcsókoljuk egymást és megcsókoltuk. Ennyi az egész. Hidd el Gida bátyám, nem nagy dolog ez! Vagy te sohasem csókolnál meg tisztesleges leányt?

— De meg. Sokat! Egész addig, míg egy csók tönkre nem tette az egész életemet. Nem mondanám el ezt a szomorú történetet, de szeretném ezt a fiatal leányt egy kissé megijeszteni. Mert sajnálnám, ha neki is annyit kellene szenvednie egy csók miatt mint nekem. Egy csók miatt, melyről addig én is azt hittem, hogy az semmi! És két élet megöleje lett. Azaz, hogy csak ő halt meg, én élő halott lettem. Még egy abszinthet pinczér!

Egy darabig nézte a csillogó zöld pálinkát, aztán hirtelen felhajtotta.

— Ugy volt! Egy csókért halt meg. Ez a csók is egy mulatság után csattant el! Igaza van Tolstojnak, hogy a táncz és zene a legerkölcstelenebb dolog. Mennyivel kevesebb bünt követnének el az emberek táncz és zene nélkül.

Egy majálison történt ez az én szomorú historiám. A négyes után sétálgattunk egy kissé az erdőben. A mama hátul jött. Okos mamák szokása szerint, akik alkalmat adnak a fiataloknak, hogy házasságról beszélgethessenek. Én házasság helyett szerelemről beszéltem s a vége az volt, hogy egy fordulónál, a mama láttávolából kikerülve, átkaroltam s megcsókoltam.

Ez az első csók; azután több is követte. S egy pár napig úgy éreztem, mióta a mennyország szállt volna le hozzám minden égi gyönyörűségével egyetemben. Hanem egy szép reggelen egyszer csak levelet kaptam tőle. Minden sorából a legrajongóbb szerelem beszélt.

Mintha valami tiszta fehér angyal lelkében egyszerre lángolt volna fel az áhitatos, vakbuzgó, odaadó szerelem. Lang, tűz és végtelen hit ragyogott ki a levélből. — Valóságos evangéliuma volt az a pár sor egy tiszta, szüzi leánylélek megnyilatkozásának.

De én mindezt nem láttam akkor benne. Csak egyet olvastam ki belőle, nyomorult, szorongó félelemmel, hogy ez a leány a feleségem akar lenni, a nyakamba akarja magát kötni. És bár szerettem, de elhatároztam, hogy kiábrándítom magamból. És másnap, mikor

erőszakos lépéseit. Bánffy ezekkel szemben már most egész hajszát indit.

Mindenki valósággal rendőri felügyelet alatt áll. Szélt már most sértegetik és fenyegetik, hogy mi fog vele történni, ha Bánffy elhagyja merészeli.

Az a kíméletlen személyes hajszája, amit a kilépettek ellen indítanak, az éppen arra való, hogy a benlevőket intimidálja. De a kinek veszíteni valója nincs, mit sem ad Bánffy izetlen üzeneteire és terrorizmusára.

Bánffy egyébiránt csak még most játsza az alkotmányosdít és helyez sulyt a szabadelvűek magatartására. Többek előtt egész leplezetlenül kijelentette:

— Most a ti kezetekben van a dolgok vezetése, elseje után aztán majd jövőkén . . .

Felosztásra senki sem gondol, mert sem pénz nincs, sem a választási izgalmakba most Bánffy nem meri belevinni az országot.

A főispánok turnusok szerint lettek berendelve és a jelentés mindenfelől igen-igen kedvezőtlenül szólt.

Bánffy azzal hívegeti híveit, hogy ő azért nem enged, mert utánna az ellenzék megismetelné a mai ellenállást.

— Ha én lemondok — ugymond — az ellenzék egy hónap múlva utódokkal ugyanazt teszi, mint velem. Nem szabad tehát a többség elvén sérelmet útni engedni és a kisebbség terrorizmusát előtt meghajolni:

Természetes, hogy ennek a kijelentésnek csak a gimplik ülnek föl a pártban, mert a beavatottak nagyon jól tudják, hogy Tiszának és a többieknek is többségük volt a pártban, mégis megbuktak. A bizalommal azok is dicsekedtek az utolsó percig. Egy napon azonban egész váratlanul el lettek bocsátva.

Bánffyval szem történetek más — mondotta a minap egy szabadelvű képviselő — csak hogy Bánffy elbocsátása nem lesz váratlan, mert azzal a pártban már minden komolyan gondolkodó ember tisztában van.

Bánffy ugyan még tartja magát és megpróbálja talán január elsején túl is vinni a dolgokat, de hogy soká nem viheti, az több, mint kétségtelen.

Tervek.

Bánffy Dezső pokoli terveket eszelt ki az ellenzék küzdelmének leverésére. Mint teljesen beavatott helyről értesülünk. Perczel Dezsővel

Bánffy azon megállapodásra jutott, hogy az elenzéki képviselők küzdelmének leverését át kell helyezni a parlamenten kívül.

A terv az, hogy amint egy zajos ülés lesz, Perczel az ülést azonnal bezárja és a házszabályok 204. §-ára hivatkozva átír a belügyminiszterhez, (most Bánffyhoz,) hogy az általa a parlamentből ideiglenesen kizárt képviselőket ne eresztesse be a képviselőházba, esetleg e reniens képviselőket tartóztassa le. E czéloból a képviselőházat erős rendőri, esetleg katonai kordon vonná körül és a belügyminiszter kiadná a rendeletet, hogy a Ház elnökének határozatát végre kell hajtani. Ha a zajongás a következő ülésen megismétlődik újabb kizárások és letartóztatások történének, mindaddig, míg Bánffy és hívei maguk maradnak a parlamentben.

A hirt oly pozitív forrásból merítettük, hogy annak komolyságához a legcsekélyebb kétely sem fér.

A 204. §. érintett szövege így szól:

Ha az illető tag a rendzavarást folytatja és rögtöni intézkedés szüksége nem forog fenn, a Ház az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Ebből Perczel és Bánffy azt magyarázzák ki, hogy az elnöknek jogában van egyes képviselőket, sőt egész csoportot is a parlamentsből önhatalmulag kizárni, mert ő annak szükségét így állapítja meg.

Hogy azonban bent a Házban kínos jelenetek ne legyenek, Bánffy a fegyveres erőszakot a Házon kívül szándékozik a legbrutálisabb alakban alkalmazni. Ennek a hírnek kipattanása még a beavatottak előtt is a lehető legkínosabb benyomást keltette.

Hogy azonban Bánffy br. nem a legkellemesebb kilátásokkal kecsegtetheti magát, azt mutatják a folytonos kilépések.

A képviselőház elnökének lemondása után következik a főrendiház elnökének lemondása. Gróf Károlyi Tibor ma tudatta a miniszterelnökkel, hogy lemond a főrendiház elnökségéről és tudatta báró Podmaniczky Friggyessel, hogy kilép a szabadelvű pártból, mert a Tisza-lexhez lelkiismeretesen hozzá nem járulhat.

Gróf Karolyi Tibort családi összeköttetések fűzik Tiszáékhoz, lemondása tehát annál nagyobb jelentőségű.

Most már tehát a főrendiháznak sincs elnöke. épügy, mint a képviselőháznak. Euró-

pa parlamenti történetében nincs rá példa, hogy a parlamenti elnökök így dezavualták volna a parlamenti többséget.

A Tisza-lex egyébként más újabb kilépéseket vont maga után újra a szabadelvű pártból.

A szabadelvű pártnak következő főrendi tagjai:

gróf Hadik-Barkóczy Endre,
baró Edeisheim-Gyulay Lipót és
herceg Odescalchi Arthur

bejelentették kilépéseket a pártkörből, azzal az indokolással, hogy a Tisza-javaslatnak a párt által való elfogadása ellenkezik az ő felfogásukkal, melyeket a szabadelvű párt törekvéseiről és kötelességeiről maguknak alkottak.

A főrendiház ezen három független tagjának kilépése a szabadelvű párt köréből, egyenesen megdöbentető hatással volt a párt tagjaira, annál is inkább, — mivel nagyon is tartauak attól, hogy ez a példa ragadós lesz.

*

A képviselőház mai ülése iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozott. A házaági hivatal napok óta ostromolták a jegyekért, de azok már napokkal előbb mind le voltak foglalva. Az elnöki széket Madarász József foglalta el, ki mindenek előtt felolvastatta a királyi kéziratot. Ennek kapcsán felszólalásokat tettek, melyekben a kormány felszólított, hogy az elnapolás indokairól nyilatkozzék mert legalább is könnyelműség ily rövid időből, mint a mennyi meg a háznak az ország legfontosabb érdekei megvitatására rendelkezésre áll, egy egész hetet minden ok nélkül elvonni.

Az ülés további folyamán napirend előtt a miniszterelnöknek az országgyűlési naplóba becsépeztett beszéde is felszólalás tárgyává tételre és ha volt idő, az ülés végén három interpelláció indokolására is került sor.

Az elnökválasztás kérdése ma alig került serra, mivel a kormány maga ejtette el azt a tervét, hogy már hétfőre tüzessék ki a választás határideje. A kormány vár ugyanis még segélycsapatokra Zágrárból, melyek azonban nagyon váratlan magukra.

A kormány a rendelkezésére álló bécsi lapokban azt a tendenciát is terjesztette hogy az izgatottság nagysága miatt egyes képviselők felfegyverkezve mennek el az ülésre. Ha ez az alávaló híresztelés igaznak bizonyulna, akkor ez a felfegyverkezés aligha eredményezné azt, amit Bánffy attól remél és vár.

A csavargó gyilkosa.

— Végtárgyalás a meggyilkolt Tömösváry ügyében. —

Csavargó ölte meg csavargótársát. Hogy miért volt szüksége annak életére, miért kellett azt erőszakosan a halál karjába dobni; talán még maga sem tudja. Talán a szesz tulságos élvezete ébresztette fel allati ösztönét az elzüllött, rongyos csavargónak, aki lesüllyedt a lejtő azon fokára, hol kihal a szívből minden nemesebb érzelem s az egyetlen vágy, mi a lelket lekötözve tartja, a mámorító szesz iránt érzett vonzalom, mely a nyomor vak sötét éjelébe beviszi egy pillanatra, zürzavaros gondolatok chaoszai közé az édes feledést.

Szeptember hónap első napjainak egyikén a dohánygyár egyik pajtája fala mellett rátaláltak egy Tömösvári nevű ember megmerevedett, aludt vértől hemocskolt hullájára.

A hatóság először öngyilkosságot gyanított, de a vizsgálat adataiból kétségelentül kiderült, hogy a szerencsétlen ember gyilkosságot áldozata lett.

A kutatások megindultak Tömösvári gyilkosa után. Nem is kellett sokáig kutatni, mert Nagy János munkás, kinek a gyilkos még az elkövetett bűn alkalmával elbeszélte az egész esetet, elfogatta a tettest Soós Mihály személyében.

Tegnap délután állt birai előtt a vézna, alacsony termetű, feltűnően soványarcú gyilkos. Konokul tagadja, hogy megölni akarta

újra találkozunk. könnyelműen, nevetve mondtam neki, hogy ne vegye a mi szerelmünket olyan nagyon komolyan. Az egész csak egy báni hangulat volt. Jól elmulattunk egymással s most feledjük el egymást!

— És nem akar feleslegül venni? — kérdezte, nagy, sötét szemével szinte reám meredve.

Igyekeztem a lelkére beszélni, hogy a házasság nem nekem való. Egy nyomoruságból lenne kettő. Így legalább szabadon szállhat a tehetségem, de akkor a mindennapos házi gondok, a nyomoruság, a szegénység, megbénítanak.

Mintha meggyőztem volna. Mikor elbucszunk, mosolyogva: mondtam.

— Csak egy bolond atom volt! Vége van! Holnap már nem is gondolok rá. Maga se gondoljon.

És másnap ő már nem is gondolt semmire: Én pedig azóta se tudok másra gondolni. Az a csöpp vér mely odatapadt az arcomra, mikor zokogva ráborultam a halottra mintha az szállott volna az agyamba és kiégett volna onnan minden egyéb gondolatot . . .

A leány befejezte az olvasást, letette a lapot és szomorúan nézte a fiatal emberre, a ki ajkait harapdalva izgatottan állt előtte:

— Eh! egy ostoba tárcza! Kigondolt mese! És ezért tagad meg tőlem egy piczinyke csókot? Nem, sohase szeretett! Meg aztán — folytatta a férfi lázasan — ki mondta azt magának, hogy én nem veszem el. Szeretem az örülésig és mindenre képes vagyok magáért.

— Mindenre képes! Még a legnagyobb áldozatra is. a házasságra! Nem, kedves barátom, ezt nem kívánom. Ostobaság lenne ez a házasság! Egy csok kedveért! Nem akarom magat a Gida ur sorsára juttatni. Majd csak elfeledi ezt az egy csókot, a mit nem kapott meg. No, ne dühösködjék. Talán egy kissé szokatlan magának, hogy akad vala, a ki nem adja meg a kert csókot, de higgye el, nem tart ez sokáig. Majd talál kárpótlást másnál, a ki jobban fogja szeretni, mint én.

— Maga nem is szeretett soha! És én nem is leszek tovább a bolondja! Isten vele!

A leány mosolyogva fogott vele kezét s csak mikor a férfi léptei már elhangzottak a folyosón, akkor tűnt el arczáról a mosolygás és könnyes szemmel, végtelen szomorú tekintettel nézett ki az ablakon a szürke őszi ködbe, melybe, úgy érezte, örökre beleveszett a kedves férfi alakja.

— Nem jön vissza többet! — suttogta zokogva. És ebben a pillanatban kétségbeesve gondolt rá, hogy hátha most visszajönne! Érezte, hogy vége lenne az erejének, a bátorságának. És letérdelve, összetett kézzel kéri a jó Isten, hogy ne engedje, hogy szerelmese visszajöjjön.

Az nem is jön. Nyugodtan ballag hazafelé és úgy mormogja magában:

— Sohas szeretett!

S a csacsinak eszébe sem jut, hogy visszaforduljon.

volna Tömösvarit. Összeperlekedtek s a perlekedés hevében szurta meg, nem gondolva a következőkre.

A törvényszék több tanut hallgatott ki ez ügyben kik a gyilkos s a meggyilkolt közötti viszonyról tesznek kimerítő vallomást, de a leglényegesebbet, a gyilkosság elkövetését egyik sem látta.

A rabruhába öltöztetett gyilkos nem tagadja a terhére rótt vádat, de azt erősen állítja, hogy gyilkossági szándék nem vezérelte.

A tanuk meghiteltetése után Dr. Galánfy S. kir. alügyész terjesztette elő kimerítő vádbeszédét, melyben vádlottat a gyilkosságban kéri bűnösnek kimondani.

Utána Nagy Sándor ügyvéd szép védbeszédben igyekezett bizonyítani, hogy védettje elkövetett tette csak halált okozó súlyos testi sértésnek minősíthető.

A törvényszék kevés el azután meghozta ítéletét, a mely szerint Sós Mihály halált okozott testi sértésért négy évi fegyházra ítéltetett. Ügyész súlyosbításért, védő a vádolt érdekében felebbezést jelentettek be.

Legujabb.

A képviselőház mai üléséből.

Madarász figyelmeztette a házat a törvény betartására. Hivatkozott a király esküjére hogy megtartja és megtartatja a törvényt (viharos tetszés balon). Indítványára hétfőn tárgyalják az elnök választás idejét. Ezután felolvasatott 85 kérvényt a Tisza lex ellen (eljenzés). Majd interpellációk következtek.

Rakovsky interpellációja alatt Perczel visszatért s közbeszólt: Rágalom. Madarász erre figyelmeztette a parlamenti illemre (óriási tetszés balon) Az ülés még tart,

H I R E K.

* **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. templomban d. e. 10 órakor M a t e r n y Lajos főesperes.

* **A városháza bontása.** Annak idején a mikor a közgyűlés elhatározta, hogy a városháza egyrészt renováltatja, hiába emelte fel intő szavát dr. F e j é r Ferencz, hiába ostromozta azt a végtelen könnyelműséget, a m e l y e t t a n u s i t a n a k amidőn 70000 forintot hiábaaló kiadásokra pazarolnak. Felszólalása kiáltó szó volt a pusztaban. A városnál önkényűleg kormányzó urak, bizván a többségben, csak gúnyosan mosolyogtak s nem hallgattak az okos szóra. A munkálatokat tehát megkezdették s most kiséül, hogy a bontást a ki nem számított részekre s kiterjesztik s így természetes, hogy az A c z e i Géza főmérnök ur által előirányzatul meghatározott s megszavazott összeg csak a minimális lesz: annak a rendkívüli nagy kiadásnak, amelybe a renoválás kerül. Ez ellen felemeljük tilt. közö szavunkat s k é r d j ü k, h o g y lehetséges-e a közgyűlési határozat ilyen nyilvános módon való kijátszása? Felkérjük a tanácsot, hogy ebben a fontos ügyben intézkedjék.

* **Kitüntetett vizsgálók.** Jancsó Gyula telekkönyvvezető és Nagy Kálmán aljegyző a ma megtartott vizsgálaton elnöki dicsérettel tették le a bírói vizsgát.

* **A kormány a Kossuth nóta ellen.** A magas kormány óvintézkedései a hazafiasság és független gondolkodás terjedése ellen már igazán neveteges alakot öltenek! A belügyminiszter ugyanis egy ukázt bocsátott ki, amely az egész ország törvényhatóságához, így a debreczenihez is megérkezett. Ebben a belügyminiszter ur felhívja a rendőrség figyelmét azokra a fonográfokra, amelyeket vasár alkalmával mutogatnak s amelyekben az uralkodóház ellen és a nép kedélyét izgató dalok foglaltnak. A rendőrség — természetesen — most kettőzött buzgalommal es gondossággal fogja kisélni a fonográfot s ha majd valamelyikből a K o s s u t h nóta méla akkordját hallja megzendülni, azonnal ráteszi a kezét a törvény nevében. A fonográfól kivehetik a Kossuth nóta, de az igaz magyar szívében örökké élni fog.

* **Mit mond a »Debreczeni Hírlap«?**

Előre bocsájtjuk, hogy tárgyilagosa akarunk lenni s nem vitatkozunk abban a modorban, amelyet a »Debreczeni Hírlap« legutóbb provokálni akart. A D. H. ugyanis tegnapi számban a mi előfizetőink számára czéloz s nagy bölcsen kifejeleti, hogy ha mi kacsákat eregetünk a levegőben úgy meg azt a kevés olvasó közönséget is, a mely lapunkra előzet, — e l f o g j u k v e s z i t e n i Midőn hírünknek igaz voltát újból a leghatározottabban fentartjuk, egyuttal a nagyközönségre bizzuk, mondjon bírálatot az ilyen neveléséges sőt gyerekes kijelentésre és tegyen összehasonlítást a »Debreczen« és a »Debreczeni Hírlap« között. A D. H. szerkesztőségének pedig ajánljuk, hogy törődjenek inkább saját előfizetőik megtartásával, amivel az ily közleményekkel inkább azokat ugrasztják meg.

* **Egyházi közgyűlés.** Az ágost. hitv. ev. egyház holnap, vasárnap d. e. 11 órakor egyh. közgyűlést tart, melyen az üresedésben levő alesperesi állásra a szavazás megejtetik.

* **Hajtóvadászat.** A debreczeni vadásztársulat decz. 18-án a Soma-csöszháznál hajtóvadászatot tart, mely alkalommal 4 óz is fog lelövetni, a hajtás reggel pont 8 órakor veszi kezdetét.

* **Dalestely.** A debreczeni dalegyület f. é. decz. 17-én szombaton Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett a Bika szálló dísztermében zártkörű dal és zeneestélyt tart melynek műsora a következő; Mi volt nekem a szerelem Fortuneétől. Kék viola Karrász R-től. Mért féj a szív Palotásitól. Belépti díj személynként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté fél 9 órakor.

* **Halálozás.** Vetjük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatom úgy magam, mint gyermekeim özv. Reinie Miklósné sz. Ludányi Bay Szeréna, ifj. Ludányi Bay István és György, valamint unokám Reinie Szeréna és össze rokonaim nevében a hü feleségnek, szerető anyának, nagyanyának es jó rokonnak Ludányi Bay Istvánné sz. Mészáros Erzsébetnek f. hó 15-én éjjel 12 órakor, életének 49, boldog házasságának 30. évében súlyos szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 18-án d. e. 10 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfia-utca 20. sz. házamnál tartandó gyászima után ideiglenesen a Kossuth-u. sirkertbe, — onnan pedig Szabolcsmegyébe az Aba-pusztai családi nyughelyre örök nyugalomra tetetni. Debreczen, 1898. decz. 16. Ludányi Bay István. Áldás es béke poraira! A tem. Gebauer tem. int. rendezi.

* **A depr. kir. tábla köréből.** Bernáth Elemér, a depr. kir. tábla új elnöke a telekkönyvi vizsgálóbizottságot az 1899. évre a következően alakította meg: Elnök: Bernáth Elemér, a kir. ítélőtábla elnöke; elnökhelyettes: Tar Gyula kir. ítélőtáblai bíró; rendes tagok: Tar Gyula, Mérey Ottó; póttagok: dr. Gajzágó Béla es Kölcsey Sándor bírák. I t a n á c s. Közpolg. tkvi urbéri (1896. XXV. tcz. ügyek. Elnök: Bernáth Elemér kir. ítélőtáblai elnök. B í r á k: Tar Gyula, Giczey Gyula, Mérey Ottó, Kölcsey Sándor. Egyuttal a felülvizsgálati tanácsban is előadók. Tanács jegyzők: Kolbenhayer Kálmán albiró; egyszersmind a jegyzői iroda vezetője. Tarukán Zoltán albiró; egyszersmind a jegyzői iroda vezetőjének állandó helyettese. II. T a n á c s. Közpolgári, váltó, keresk., csőd es bányá ügyek; egyszersmind fog. tanács. — Elnök: Szeghő István tanácselnök felülvizsgálati ügyekben. Elnök helyettes: Tar Gyula bíró. B í r á k: Sztáncsek János, Comanescu Sandor. Dr. Gajzágó Béla Viski Károly, Dr. Szűts Miklós, Benkő József. — T a n á c s j e g y z ő k: ifj. Jákó Sándor aljegyző, Dr. Öreg Béla aljegyző. III. Tanács. Bűnügyek. Elnök: bessenyi Széll Farkas tanácselnök. B í r á k: Unger Gusztáv, Naszady Iván, Dr. Kiss Endre, Ujhelyi András, Horváth Bálint, Jeney György, Dr. Szacsavay Elemér, Potorán István. T a n á c s j e g y z ő k: Dr. Ujfalussy Dézso albiró, dr. Lefkovicz Adolf jegyző, Dr. Öreg Béla aljegyző.

* **A m. kir. államvasutak** debreczeni üzletvezetősége közhirre teszi, hogy a karácsonyi ünnepek előtt várható erősebb személy és postaforgalom akadálytalan lebonyolítása korlátoztatott. Ennélfogva a decz. 19—20-ig terjedő idő alatt csak azon gyorsárúk fognak Debreczenből másnap reggelre Budapestre érkezni, melyek déli 12 óráig feladattak.

* **A tornaegylet** ma esti mulatságát nem a tornaegyleti helyiségben, hanem a Margit fürdőben tartatik meg.

* **Végtárgyalások.** 1898-ik év. Deczember hó 19-én Hétfőn. Baumán Károly ellen — lopás büntetteért. Szabó Kálmán s társai ellen — lopás büntetteért. Domokos Sándor s társa ellen — okirat hamisításért. Kozma János ellen — okirat hamisításért. Sillai Sándor ellen — lopás büntetteért. Eisler Jenő ellen — lopás büntetteért. Deczember 21-én Szerdan. Cs. Szabó Sándor s társa ellen — lopás büntetteért. Berecz József ellen — súlyos testi sértés büntetteért. Jele István ellen — lopás büntetteért. Papp Lajos s társa ellen — lopás büntetteért. Zsom Gáborné ellen — lopás büntette. Béres Gáborné ellen közokirat hamisítás büntetteért. Deczember hó 22-én Csütörtökön. Kovacs János ellen, — súlyos testisértés büntette. Szécsi Laszlóné s társá ellen, — lopás büntette. Lada István ellen, — lopás büntette. Szabó Gyula ellen — magáulak sértés büntette. Soós Ferenczné ellen, — lopás büntette. Ugyanaznap ítélethirdetések. Deczember hó 23-án Pénteken. Kiss Ferencz ellen, — hatóság elleni erőszak bűne. Kiss Antal ellen, — csalás es lopásért. Stoszárók Ferencz ellen, — okirat hamisítás vétsége. Rácz Mihály s társa ellen — közokirat hamisítás bűne. Papp József ellen — magán okirat hamisítás bűne. Hermanovszky János ellen, — lopás büntette.

* **Nyilt-köszönet.** A debreczeni orsz. tanítói aruház ez év nyarán eltávozott tanítói es óvónői pályára készülő szegény árvái számára Lamprecht Frigyes ur 32 frtot, Varkoly József ur két fia számára két pár csizmát ajándékozott. Az aruház karácsony fájára Csáthy Ferencz ur 35 drb. könyvet, Schmid, Soma hangszergyáros ur 3 drb. hangszer ajándékozott. Fogadják a nemes szívű jöltevők az árvák nevében nyilvánított leghálásabb köszönetemet. Debreczen, 1898. decz. 16. Kozma László árvaházi igazgató.

* **Óriási tűzvész.** Mint Odesszából jelentik, a Weinstein-féle cagy műmalmokat az összes berendezéssel es jelentékeny árukészlettel tűzvész elpusztította. A kár annál nagyobb, mivel e malmok Oroszország legnagyobb telepei közé tartoztak es egymaguk saját készítményeikkel fedezték a keletre különösen Törökországba irányuló orosz lisztkivitelek legnagyobb részét.

* **Felhívás** a debreczeni összes iparossegédekhez! A debreczeni ipartestület megalkitandó békeltető-bizottságába az 1884. évi XVII. t. cz. 141-ik §-a alapján az összes iparossegédek közül választandó 36 rendes es 36 póttag megválasztására, az ipartestület kötelekebe tartozó iparossegédek felhívának. Választási hely: a városhaza nagytanácssterme; idő: 1898 deczember 18-án, vasárnap délután 3 óra. Debreczenbe, 1898. Deczember 9-én. Boldizsár Kálmán dr., rendőrkapitány, ipartestületi biztos.

* **A kormány képvisárlásai.** W l a s s i c s Gyula dr. közoktatási-ügyi miniszter felszólította a magyar művészeket, hogy régiebb műveik közül azokat, amelyekről azt hiszik, hogy a kormány vásárlásainál szóba jöhetnek, küldjék be a műcsarnokba, a hol ő a műveket meg fogja nézni es esetleg megvásárolja. A miniszter ezuttal egyes olyan művészeket a kiktől joggal szép dolgokat várhatnak, az 1900 évi párisi kiállításra, kedvező anyagi helyzetbe akar juttatni, hogy így nyugodtan dolgozhassanak. Eddig tizenkét művész, tizenhat művet küldött be, melyek a műcsarnok XII-ik termében lesznek láthatók.

* **Lapunk mai számához** mellékeljük C s a n a k József helybeli tekintélyes kereskedő kicsinybeni árjegyzékét, mely tekintettel a karácsonyi ünnepekre különös gondal es olcsó árjegyzéssel állítottott össze.

Nagy karácsonyi vásár.

A karácsonyi alkalmi eladás

**Ruhaselymek és ruhaszövetek,
Mosó bársonyok,
Barchent és Cretonokban**

rendkívüli leszállított árak mellett

nagy választékban megkezdődött

Bosznay J. és Társa

divatáru-házában, Debreczen, Kossuth-utca.

Nagy karácsonyi vásár.

Alkalmos ajándék-czikkek.

Alkalmos ajándék-czikkek.

Legolósabb és legolószerűbb
karácsonyi ajándék

egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy **100.000. koronás**

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül!
mind a 6 húzáson játszik.

Huzás visszavonhatlanul 1899 évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége

IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Alföldi tak. pénztár. Debreczeni ipar és keresk. bank.

„Debreczen“ kiadóhivatala.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvényénél, csúznál, tag-szagatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbortéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvar-
mesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főher-
czeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt
cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kirándulásán használta
e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint
más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vad sz-cipőt,
hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalp
béléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy a vadás cipők ép oly jók lesznek
és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a
szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. ERAHL, huszárkapitány.

Ma yarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási
bírószág elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lá fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én tisztelő híve
WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábtájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedves-
ségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzados láb, sem bőrkeményedés, sem labdaganat sem labegés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalppel bélelve látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr.,
homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. kősz. hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospecusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Visszonteladónak megfelelő áron engedmény.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST.

Köztudomásu dolog, hogy a Richter-féle

Horgony-Kőépitőszekrény

a gyermekek kedvencz játéka.

Ez csaku van az egyedüli játék, mely gyermekek figyel-
mét tartósan leköti és ezért egyhamar nem kerül sutba.

Emiatt a legolósabb ajándék és magas nevelési értéke és jeles kivitelénél fogva egyuttal a legelőkelőbb ajándék is.

Egyáltalában a lecszélészerűbb, amit gyermekeknek játék és foglalkoztatószerűbb ajándékozhatunk. Az új 28 sz. szekrény, mely tartalmaz: 2581 Horgony-épitőkővet, 14 mintafüzetet, 11 metszet-füzetet, 10 lap alakrajzot, 11 berakás mintalapot, 2 alaptervet stb. és melynek ára 177 korona, kétségtelenül a legnagyobb értékű ajándék, amit gyermekeknek adhatunk.

A horgony-Kőépitőszekrények 40, 75 és 90 egész 6 frtig és azon felüli áron minden nagyobb játékszerületben kaphatók és a valódiság jeléül „Horgony“ védjeggyel vannak ellátva. Minden Kőépitőszekrény „Horgony“ védjegy nélkül kevesebb értékű utánzat, melyet keményen visszautasítsunk.

Uj, diszes képes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve beküldjük.

Uj!

Türelem-megpróbáló és a Horgony-c. társasjáték. Bővebbet az árjegyzékből lehet megtudni.

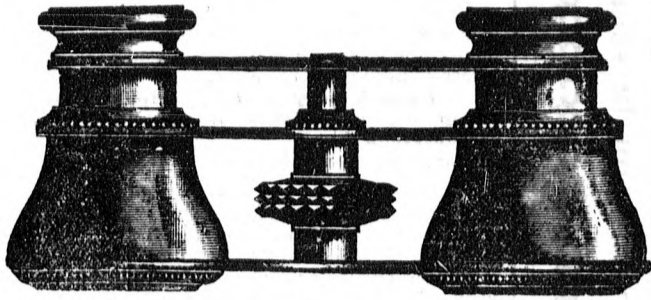
Richter F. Ad és társa

első oszt. magyar. csász. és kir. szabadalmazott Kőépitőszekrénygyár.

Iroda és raktár: I. Operngasse 16. BÉCS. Gyár: XIII/ (Hietzing.) Rudolstadt (Thüringia), Olten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok! Szinházi látszövek

gyöngyház, elefántcsont, bőrfoglatban.

Katonai, vadász és tábori látszövek legfinomabb szintelenített üvegekkel. — Nagyító üvegek és göröcsövek.

Diszes kiállítás

Aneroid légsúlymérők

terem, ablak, fürdő és maximal hőmérők.

Szemüvegek és orrcsipetők legfinomabb üvegekkel, ajánlja tisztelettel

FISCHER JAKAB

látszerész. DEBRECZENBEN, főér.

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuse tanár, Dr. Schanta tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894 Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, kitünő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,
gyógyszerár nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

„COLUMBIA-DRILL“

Legjobb sorrelőgépek, boronák, szeszkavatók, répaágók, kukoricaszorgók, darálóok, őrítők, malinok, egykermes acéltekők, két- és háromkermes acéltekők, két- és háromkermes szeszkavatók, két- és háromkermes szeszkavatók, két- és háromkermes szeszkavatók.

Lozombli és gőzcsepítő gépek készletek

2 1/2 egész 12 lóról, szalma-kazánok, háró-csepítők, tisztító-rosátók, kombináltok, kazánok és arató-gepek, szeszkavatók.

GLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárakosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

átal a legújításosabb árak mellett ajánlatnak.

A nagy Krach!

New-York és Londonban az európai államokat sem hagyták érintetlenül és ebből kifolyólag egy nagy ezüstáru gyár indítatva érezte magát, hogy összes készletét csakis a munkadíj csekély megtérítése ellenében elárulja. Fel vagyok hatalmasra, ezen megbízást eszközölni. Ennek folytán 6 frt 60 kr-ért küldöm bárkinek a következő tárgyakat:

6 darab legfinomabb asztali kés valódi angol pengéből
6 darab amerikai szab-ezüst-villa egy drból állólag,
6 darab amerikai szab-ezüst-evőkanál,
1 darab amerikai szab-ezüst-kávékanál,
1 darab amerikai szab-ezüst-levesmértő,
1 darab amerikai szab-ezüst-tejmértő,
1 darab amerikai szab-ezüst-tojástörtő,
1 darab angol Victoria-ajtányér,
6 darab hatásos tábla-gyertya tartó,
1 darab teaszűrő,
1 darab legfinomabb czukorszóró.

44 darab összesen 6 frt 60 kr.

A fenti 44 darab ezüst 40 frtba került, és most ezen tárgyak 6 frt 60 kr. leszállított árban kaphatók. Az amerikai szab-ezüst teljesen fehér ércz, mely az ezüst színét 25 évig megtartja, s ezért jótállás vállaltatik. Bizonyítékul annak, hogy ezen hirdetés

nem szödelgés,

kötelezem magamat, mindenkinek, kinek az áru nem tetszik, kifogás nélkül az összeget visszaadni, ép ezért ne mulassza el senki a kedvező alkalmat megragadni, hogy ezen remek garnitúrát megrendelje, mely még azon kívül igen alkalmas

pompás karácsonyi és ujévi ajándék

is, úgy mint minden jobb háztartáshoz is, úgy mint minden jobb háztartáshoz

Kapható csak

A. HIRSCHBERG'S

Hauptagentur der vereinigten amerik. Patent Silberwaaren-Fabriken

Wien, II., Rembrandtstrasse 198 — Telephon 7114. sz.

Szétküldés a vidékre utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Tisztítópórhoz 10 kr.

Válódi csak az itt látható védjeggyel (egészségi ércz)

Kivonat az elismerő iratokból
Küldeményt megkaptam és avval igen megvagyok elégedve, kérek még egy remek garnitúrát 6 frt 60 kr-ért

Kolozsvár, 6 exell. Bánffy báróné.

A küldeményt megkaptam és igen megvagyok vele elégedve.

Gáád, 1895. szept. 1.

C. Chotek-Gudenus grófné.

A mintával nagyon megvagyok elégedve és kérem az egész collectiót.

Sopron,

Marschal báróné.

Kwizda féle Korneuburgi marha láppor

Veterin-diätikus szer lovak és szarvamarhák, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés eseteinél, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr.

Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogueristáknál.

Főraktár: II

Kwizda János Ferencznél,
cs. és kir. osztr. magy., román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító. Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

A téli időnyre nélkülözhetetlen minden kerékpárosnak a legjobb Kolumbus kerékpár állvány, darabja 1 frt 60 kr.

Legalkalmasabb
Karácsoni és újévi
ajándék.

Kerékpárokat téli go-
dozásra elvállalunk.
Gondozási díj 3 frt.

SCHWEITZER TESTVÉREK

DEBRECZEN, Piacz-utca 56. szám. (A megyeháza mellett.)

Ajánlunk:

Minden rendszerű

Varrógépeket

családi és ipari használatra.

Eredeti amerikai, Singer karikahajós, Howe, körhajós- és Cylinder-Elastic-rendszerű, különle- ges hímző- és gombluk-varrógépeket, leher- nemű, férfi- és nőiszabó, nyerges, kalapos és szij- gyártó munkákhoz.

Kerékpárokat,

elsőrangu

angol és német gyártmányokat

Hölgyek és urak

részére, meglepő hasznos szabadalmakkal védett
ujjításokkal.

Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban.

Vidékről hozzánk beküldött javítá-okat gyorsan és pontosan intézünk el.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve és ingyen küldünk. — Ügynökök fix fizetés és magas jutalék mellett felvétetnek

Minden rendszerű varrógép- és kerékpárokhoz illő alkatrészeket raktáron tartunk.

Mechanikai varrógép- és kerékpárjavító-műhely.

Minden rendszerű varrógépeket és kerékpárokat a lehető legolcsóbb árban, szavatosság mellett, jól javítunk.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusítás.

Fekete és színes Ruha-szöve-
tek, selymek, Cretonok, vele-
sek, Vászna, Kanavász, füg-
gönyök, Paplanok Asztal-
neműek.

Karácsonyi és Újévi

ajándék-tárgyak.

Kötények, Kendők, Esőer-
nyők, nyakkendők, inggombok,
Hímzések, szallagok és bélés
árak

a beszerzési áron alul is
minden elfogadható árban eladatnak.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a »Bika« szállóval szemben.

!! Még csak e hó végéig !!

DIVAT SZALON

divat és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti:

Fanghné-Gyujtó Izabella és Szabóné Nogáll Janka.

Az 1896-iki berlini nemzetközi kiállításon az arany éremmel kitüntetve.

Divat Szalon megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása s kü-
szalon asztalnak. lönösen művészies kivitelű színes divatczimlapja által disze minden

Divat Szalon ingyen mellékelve, az **UJ GYERMEK-DIVATTAL** együtt
44-48 oldalra terjed.

Divat Szalon azonkívül, hogy divatképi az uralkodó divat tükre, folyton közöl
képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divat-
lapokat feleslegessé teszi.

Divat Szalon rendszeren közöl egyszerűbb toletteket is és módot, utasítást nyújt a
hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csinosan otthon
készíthessék s ennek megkönnyítésére minden 2-ik számhoz szabás-ív van mellékelve

Divat Szalon minden előfizetőnek mérték után **ingyen** készített szabásokat, ez oly
kedvezmény, melyet egy divat-lap sem nyújt.

Divat Szalon kézimunkái változatosak, a rendszer használatra szánt hímzésekől
kezdve a legtrikább, legdivatosabb új kézimunkáig mindent bemutat
s érthetően tanítja.

Divat Szalon szépirodalmi része oly dúz, érdekes és változatos, hogy minden
más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk
minden jelese és gond: fordít arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt írások is gyakran
írjanak. A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesitőt s kizár minden
frivol közleményt. Lapunkat **szalagok** is bátran olvashatják.

Divat Szalon számról-számra mutatja be **kiválóbb hölgyek arcképeit**, a mű-
vészet, irodalom s a jótékony nevezetesebb nőalakjait.

Divat Szalon állandó rovatot tart **kérdések és feleletek** közlésére. E rovat min-
den előfizetőnek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére.

Divat Szalon előfizetési ára: egész évre **6 frt**, félévre **3 frt**, negyedévre **1 frt**
50 krajczár.

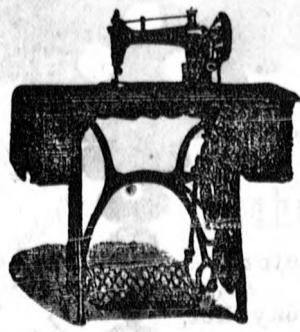
Divat Szalon kiadóhivatala kívánatra bárkinék küld **mutatványssámokat**
ingyen és bérmentve

Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, Gizella-tér (Haas-palota.)

Eladó ház.

A Burgundia utcái 13-dik
számu ház, mely üzlet helyi-
nek is alkalmas; igen elő-
s föltételek mellett szabad-
ból eladó.

Artekezhetni felőle Bethlen
a 50. szám alatt a háztu-
onossal.

A müncheni 1898. kiállításon
bajor kir. államéremmel
következő indoklással:
„kitünő és sokoldalú mintaszert”
kitüntetve.

A Singer varrógépek mintaszertű szerkezet és kiállításnak
A Singer varrógépek nélkülözhetlenek a háztartás és
A Singer varrógépek iparban
A Singer varrógépek az összes gyárüzemekben a legter-
A Singer varrógépek jedtebbek
A Singer varrógépek utolérhetlenek munkaszolgálatás és
A Singer varrógépek tartósságban
A Singer varrógépek egyedül alkalmasak a divatos mű-
A Singer varrógépek hímzésre
azért a legjobb és leghasznosabb

karácsonyi ajándékok.

A folyton emelkedő kelendőség, a kiállításokon nyert legelőkelőbb kitüntetések, a gyár
40 évnél régebbi főnállása és az a világhír, melyet varrógépeink kivívtak maguknak, a leg-
biztosabb és legteljesebb garancia jószágukért.

Ingyenes oktatás a modern műhímzésben is.

THE SINGER MANUFACTURING Co. R-T.

(ezelőtt NEIDLINGER G.)

DEBRECZEN, Piacz-utca 2138,

K. Tóth Sámuel

Műszertulajdonos Debreczen, Borzástér.
Ajánlja saját készítményű pipaszár-
jait valódi borostyánnal és szarunegy-
szopókával. Nagyválaszték tajt és fa-
szivarszopókból, tajt és selmeczi-
pipákból. Seta pálczákból.
Sellaak és Domino játékokból
jutányos árban.

Karácsonyi és ujévi
ajándéku
mindennemű arany, ezüst, tula, nickel
és aczél, férfi és női u. m. fali inga,
Consol, Salon és ébresztő órák nagy
választékban kaphatók

KURIÁN GYULA

óra üzletében,
Főpiacz, (Biedermann-palota.)
Javitások gyorsan és jutányosan
jótállással.

Legtartósabb,
legújabb és legolcsóbb
férfi, fiu és gyermek
Frank Rezső ruhák
Debreczen, "Hungária" kávéház
mellett, az idény előhaladása
miatt
Feltűnő olcsó árak.

Legszebb
ajándék-tárgyak
arany- és ezüstneműekben
olcsó árakban kaphatók
karácsony és ujévre

Blau Lipót és Fiai

utóda
ékszerésznél, Debreczen.

Félfárban kapni

férfi, női és gyermek cipőket, esz-
mákat, kalapokat és sapkákat. Nyakken-
dők, alsó Jäger ingek, nadrágok, keztyűk,
blousok, fiu öltönyök, esőernyők, pénz- és
szivartárczák. Albumok, plüsch necesair, em-
lékkönyvek, parfümek, valódi tajtékpipák és
szipkák, vásznak, szőnyegek félfárban

Weinblum Jakab

kézmű, uri és női divat üzletében,
Debreczen,
Főpiacz, a főtözsde
mellett.

Hatóságilag
engedélyezett

végkiárulás

folytán
feltűnő olcsón

lehet vásárolni
ROTT L.

női divat és felöltő
üzletében.

Uj órás
és ékszerész üzlet.

Ujjonnan nyitott üzletében elvállalok
mindennemű arany, ezüst ékszerek és
zsebórák javítását, tajtékpipák fedelező-
sét, ékkövek betételét és vésnöki mun-
kákat mérésékelt árszámítás mellett.
Azonnali megrendeléseket elfogadok,
szokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

PINTÉR GUSZTÁV

órák és ékszerész, Debreczen,
Szt. Anna-(szelött Teleky)-
utca 2.

Alkalmas és czélszerű
karácsonyi és ujévi ajándéknak
kitűnő szövetből készült
férfi, gyermek és fiu
öltönyök
igen olcsón kaphatók

Braunstein Ignác

kész ruhák üzletében, főpiacz, a
Bika szállodáé al-
szemben.

Szücsmunkák,
szörmegallérok, bundák
kijavítását és átalakítását
olcsó árak mellett
elvállal

RÓZSA LAJOS

női divat-terme
DEBRECZEN, Kistemplom-
bazár.

A
Borhamisítások

közepette, jól esik constatál-
tatni, hogy az

„Országos központi mintapincze“
BORAI,

melyek a földmiv. m. k. ministerium
felügyelete alatt állanak, mindenkor
feltétlenül megbízhatók.

Elárusító Debreczen és vidéke
részére

KONTSEK GÉZA

Kossuth-utca. 22

A legszebb
női felöltők,
blousok,
női kalapok,
báli belépők
a Párisi Divat Áruházban
bámulatos olcsó árban
beszerezhetők.

Meglepő olcsó

Férfi és női divatcikkkek, fehér-
neműek, nyakkendők, Jäger alsó ingek
és nadrágok, harisnygák és zseb-
kendőkben stb.

Márton Gyula

Debreczen, Bika szálloda
Legmagyobb
keferektár.
mellett.

Férfi szabó üzlet, bel- és
külföldi szövetek nagyválasztéku
raktára.

Prelovszky András

Debreczen, Kossuth-utca.

Elvállal a legújabb szabásu angol és francia
divat szerinti **polgári öltönyöket,**
magyar diszruhákat és vasuti
egyenruhákat, papi reverendákat, palasto-
kat és fűvegeket stb. a legjutányosabb
árak mellett pontos időre eszközöl.

Gyászöltönyöket, valamint vidéki
megrendeléseket 24 óra alatt
készíték.

Melyik a
legjobb szépitőszér?
MOLLITERGIN,
mely puhává, fehérré, üdévé teszi az
aréz és kéz bőrét, nem zsiroz s tel-
jesen ártalmatlan.
Egy üveg ára 1 korona.
Kapható
MIHALOVITS I.
a „Kisgy“-hoz csatná gyűjtszer-
tárban Debreczen.

x **Divat szalon.** Ebben az időszakban, midőn napról-napra támadnak olyan új divatlapok, melyeknek a képei és utasításai után a mi szolid, finom ízésű asszonyaink nem öltözhetnek, a szépirodalmi közleményeivel meg nem elégedhetnek, éber gonddal ajánljuk olvasóink figyelmébe a Divat Szalont, a legelső női lapot, mely immár tizenöt év óta magyarázza a józan divatot, tizenkét év óta ad egy teljes szépirodalmi lapot regénymellékletek helyett, tehát két, sőt a gyermek-divatról szóló lapocskával együtt tulajdonképpen három lapot évi 6 frt előfizetési díj fejében. A Divat Szalon-nak egy teljes évtized állt rendelkezésére annak bebizonyítására, hogy ez az a lap, mely után a magyar uriaszonyok szolidan, legánsan öltözhetnek és ez az, mely szépirodalmi közönyével más, külön szépirodalmi lap megszerzését teljesen feleslegessé teszi. A Divat Szalon mindig nagy súlyt helyezt a külső ruhák készítésén kívül a fehérnemű divatra és nagy gondtal ismerteti a kézimunkákat, állandó tanfolyamot vezetvén ama kézimunkák magyarázására, melyek már szinte a művészet forgalmába tartoznak, ezenkívül, hogy módot nyújtson a ruháknak otthon való jó és csinos elkészítéséhez, minden előfizetőnek ingyen küld jó és pontos szabásokat bármely számban. Oly kedvezmény ez, melyet eddig sem magyar, sem külföldi divatlap nem nyújt. Hogy mindezt a Divat Szalon látja el a legszebb színes képekkel, a legpazarabb szabásivekkel, mondani is felesleges. És e tökéletes divatlap melé a Divat Szalon egy teljes, gondosan vezetett szépirodalmi lapot csatol, mely a Szabóné-Nogáll Janka szerkesztése alatt költeményeket, regényeket, elbeszéléseket ad a legkiválóbb írók tollából. Gondoskodik talányokról, helyet ad az olvasók levelezésének. Azon kívül pedig, hogy a szerkesztői üzenetekben mindenki közvetlenül attól az írónőtől kap bennő ügyeihez tanácsot, kinek emberismeretet, melységet és finomságot mindig első helyen említi a kritika, állandó cikksorozatokban találja fiatal lányok számára irt gyöngéd tanácsokat. Olvasóinknak teszünk szíves, baráti szolgálatot, midőn a Divat Szalon, a legjobb női lapot figyelmükbe ajánljuk. Ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

x **Óvakodjunk utánzásoktól** Maager W. valódi tisztított csukamájolaja, a gyakori utánzások elejét veendő, ezentúl már csak olyan háromszegletes üvegekben kerül forgalomba, melyek külső burkolata egy törvényileg védett zárszalaggal van elátva, amint az a lapokban közzétett hirdetésben lerajzolt ábrán látható.

Ezen zárszalag által Maager csukamájolaja most már külsőleg is könnyen megkülönböztethető más gömbölyű vagy háromszegletes üvegekben árusított csukamájolaj fajtáktól.

Azon betegek tehát, kiknek az orvos a Maager-féle valódi tisztított csukamájolajat rendelte, mindazon üvegeket, melyek a hivatalosan bejegyzett szalaggal (piros és fekete nyomás sárpa papíron) elzárva nincsenek, melyeknek tartalma nem valódi, mint utánzatot határozottan utasítsák vissza.

x **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, közhvényneél, csuznál stb. a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő a kolera, hányóhasolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40—70 kr és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerboltban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy féle rögön finomító és szépítő arckréme. Nem zsiros Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debre-

czében kapható Dr. Rótschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárbaó, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Színház.

Hálókocsik ellenőre. Bisson kitűnő vigjátéka tegnapelőtt este szép számu közönséget vonzott a színházba. A kacagató jelenetek folytonos derűségben tartották a közönséget. Az előadás simán, egybevágoan folyt le. A szereplők közül különösen Tanay, Odry, Székely. ki kis szerepében is kiváló alakítást nyújtott, Halmi Margit és Fenyéri érdemei a felemlítésre.

Órült-e, vagy szent?

Dráma 3 felvonásban. Irta: **Echegaray José.** Fordította: **Fenyéri Mór.** Először került színre Debreczenben 1898. decz. 16-án.

Echegaray-nak, a világhírűvé lett spanyol színmű-írónak egyik, a fővárosban nemrég előadott darabját mutatta be — **Komjáthy** tegnapi este, s az előadásnak az is különös érdekét kölcsönözt, hogy a fordítást színtársulatunk jeles tagja, **Fenyéri Mór** végezte.

A darab meséje a következő: Senor **Avendano** és neje, kik a dráma kezdetekor már nem élnek, határtalanul szerették egymást. **Avendano** érzi, hogy rövid időn meg kell halnia a gyermektelenek lévén, spanyol törvények szerint milliókra menő vagyonának távoli rokonaira kellene szállania. Hogy a vágyát megmenthesse, **Juana** a nevű szegény asszony (**Csigaházy Etel**) két gyermekét maguké gyanánt adják ki. **Avendano** s aztán neje is meghalnak. A nő, aki fogadott gyermeket igazi anyai szeretettel szerette, egy fiához czimzett levélben írja meg, hogy nem volt neki valódi anyja s a levélkét egy medailonba rejti.

E medailont a valódi anya ellopja, hogy ne lehessen gyermekeinek árulója. E lopásért hirtőnbe kerül.

Igy viseli a **Don Lorenzo** de **Avendano** nevet **Juana** fia (**Székely S.**) 40 éven át, **Millók** ura s nejevel **Angéla** val (**Komjáthy**), valamint gyermekével **Inezzel** (**T. Halmi M.**) boldog család életet él. **Almóntó** hercegnő (**Kiss Irén**) fia (**Odry Árpád**) beleszeret **Inez**be, ki szerelmét egész szívéből viszonzza s már a különben büszke, de jószívű hercegnő is beleegyezik a házasságba s eljön meglátogatni az **Avendano**-családot.

De éppen akkor szabadul ki **Juana**, halálos beteg, a mellbaj utolsó stádiumában s nem képe ellentálni annak a vágynak, hogy **Lorenzónak** mindent felfedezzen s legalább egyszer mondhasa neki, hogy: **fiam** s egyszer hallja tőle: **hogy anyám!**

Elhatározását végre is hajlja; **Lorenzónak** mindent felfedez s eléri ugyan lelke vágját, **Lorenzónak** anyjának nevezi, de boldogtalan óhajta végtelen szerencsétlenség kuforrása lesz.

Lorenzo azt hiszi, hogy a becsület nem engedi meg neki; hogy hamis nevet viseljen s megtartsa a vagyonát, mely másokat illet. Mindent elmond családjának, a hercegnőnek s teanya jegyesének. Ezek megdöbbennek: kétségbeesnek, de végre is beleegyeznek, hogy a vagyonát valamely alkalmas ürüggyel visszaadják a törvényes örökösnek, a hercegnő is hozzájárul ehhez, csak azt kívánja, hogy a származás titka maradjon titok. De **Lorenzo** ezt sem fogadja el, hanem kiakarja kiáltani a világnak, hogy ő nem az, a kinek nevé viseli.

Midőn ezt anyja, **Juana** megtudja, elhatározza, hogy megtagadja önmagát s vissza fogja vonni fiának tett vallomását. Együttal alkalmas pillanatban ivő **Lorenzónak** irásztalából, a kandalló tűzébe dobja az ál-nyalát, mely egyetlen bizonyítéka volt fia állítását, a level megsemmisítéséről fia semmit sem tud.

A család **Lorenzónak** magaviseletéből azt kezdi hinni, hogy elméje bomlott meg; To-

mas orvos (**Fenyéri**) a család barátja megerősíti ezt a nézetet, fölkeresi **Bermuder** orvost (**Püspöki**), ki rendkívül híres elmegyógyász s az is hasonló véleménybe van. Azt hiszik, hogy **Lorenzónak** rögeszméje van, örültnek tartják azt a nagy tudóst, kiváló jellemű férfit, ki csak a becsület parancsának akar engedelmesskedni, ki valódi szent, az igazság martirja.

Bermuder és intézetének két ápolója (**Bartha** és **Szentes**), mint közjegyző és tanúk jelennek meg. A két ápoló ügyetlenül elárulja, amit **Lorenzo** sejt: hogy örültnek tartják és az örültek házába akarják vinni. Azt hiszi, hogy családja és barátja, **Tomas** az áruló, kik csak azért, hogy a nevet és vagyonát megtarthassák, őt előhalottá akarják tenni. Kétségbeesetten rohan irásztalához, hogy bemutassa fényes bizonyítékát: vélt anyjának levelét. Üres, tiszta papírt talált a helyén. Ekkor elveszti lelke egyensúlyát, mindenkiel olvastatni akarja a levelét és senki sem lát ott egyebet az üres papírnál.

Most eltaszítja magától családját, barátait, kirkól azt mondja, sohasem szerették. Leánya karjaiba rohan s azt majd megfojja szeretetével, az ápolók hozzá szaladnak, elvasztják leányától szímos karjaik közzé veszik.

Lorenzo felkiált: **A Josen** végzése teljesedik itt. — **Lányom**, **Isten** veled — megyek hova vinni akartam! S ezzel vége a darabnak mely mesteriesen felépített, idegizgató, de alapjában elhibázott alkotása a nagy spanyol költőnek.

Az a helyzet, melybe ő hősét helyezi, a romanticizmus legraffináltabb kikeresett situatíói közzé tartozik. **Juana** a végtelen anyai szeretete mégérthetetlen. **Lorenzo** a becsületnek nem lovagja, hanem rajongója, s nem anyira jelene, mint a szerző által mesterségesen kiesztelt látszat buktatja el.

Hanem kevés rossz darab van annyi virtuozitással, a színpadi hatás annyi eszközzel megírva, mint ez. Kezdetől lebilincselve tartja még a gondolkodó hallgatót is, ki ha látja is a hibákat, nem bír a lángész varázslatától szabadulni, s különösen a második es harmadik felvonás borzalmas fensége, ha almas tragikum, lelke mélyéig megrendíti.

Az előadás oly magas vonalon állott, a minőt a debreczeni színpadon rég óta nem láttunk. **Igazi művész** volt ez, mely beillett volna a nemzetisínház legsikerkültebb estéi közé. Most láthattuk, hogy mennyi kiváló erő van és tud érvényesülni a **Komjáthy** társulatában, helyes szereposztás, ko noly ambíció s odaadó szorgalom mellett.

Első helyen kell kiemelnünk **Székely Sandort**, aki ma este bebizonyította, ha még kételkedett volna benne valaki, hogy igazán nagy művész, disse ennek a társulatnak s az érte bántalmiknek is.

Természetesség, igazság, teljes öntudatosság mellett keresetlenség, oly taglejtés és arczjáték, mely kicsiben és nagyban a beszédet s a kiváló tökélyvel visszatükrözött érzelmeket szolgálja, tömör hajlékony hang, kellemes külső megjelenés: ezek adják **Székely** művészi egyéniségének ritka összhangját.

Mellette első helyen kell kiemelnünk **F. Csigaházy Etelt**, ki ez estén igazán önmagát multa felül remek játékaival, melylyel az ő hihetetlen jellemét is az igazság la'szatával tudta felruházni. Különösen gyönyörűen játszott a második felvonásban.

Székely és ő nyílt jelenésben is zúgó tapsvihart arattak, a felvonások végén sokszor hitták őket, a II. felvonás végén ötször tapsoltak ki mindkettőjüket, és most tapsolt föld-zin, páholy, karzat egyaránt.

Nagyon szépen, hasonlólag igaz művészetel játszottak: **Komjáthy** és **T. Halmi Margit**, kinek nagyobb szerepe sok van, jobban természetesebben kedvesebben megjátszott aligha, **Kiss Irén**, **Fenyéri**, **Odry** szerencsésen simult e szép ensemblehez, a kisebb szereplők, mint **Püspöky Bartha**, **Szentes** jók voltak, a rendezés kifogástalan.

A szép számú közönség egy idegizgató darab megrázó s egy művészi előadás kibékítő hatása alatt távozott, mely utóbbiért igaz köszönettel tartozunk az előadó művészeknek.

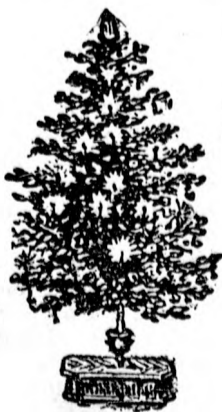
a—a.—

A jövő hét műsora. Vasárnap, decz. 18. délután «A kék asszony» operette; este 7 $\frac{1}{2}$ órakor «Stuart Mária» szomorú játék 5 felvonásban; hétfőn, decz. 19. bérlet 65. szám «B.» Viola, az alföldi haramia; kedden, decz. 20. bérlet 66. szám «C.» «Vasgyáros», szimfonia; szerdán, decz. 21. bérlet 67. szám «A.» «Kisalamoszi», operette; csütörtökön, decz. 22. bérlet 68. szám «B.» «A remete csengettyűje», vig opera 3 felvonásban; péntek, decz. 23. bérlet 69. szám «C.» «Ugyanaz»; szombat, decz. 24. Szünet; vasárnap, decz. 25. délután «Falurossza»; este bérletszünetben «Aranylakodalom».

IRODALOM.

Komoly irány, könnyed szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a »Magyarország« politikai napilapot, Nem hajlong ide-oda, nem üzérkedik politikai meggyőződéssel, egyenes és nyílt, mint a magyar ember lelke, azért fért annyira közel a magyar nemzet szívéhez. A Magyarország fél évtizedre visszanyúló multjában páratlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalom befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte, úgy hogy ma már a »Magyarország« a legelterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A »Magyarország« valóságos irányító és egyesítő maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Miklós az ő páratlan ragyogó tollával megragadja az elméket, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik az ő tollának szépsége és varázereje előtt. A »Magyarország« minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságoknak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A »Magyarország« főszerkesztője Holló Lajos orsz. képviselő, kivüle közéletünk és irodánk kitünőségeinek egész sorozata tartozik a »Magyarország«-hoz, így Inczedy László, Pázmány Dénes, Móra István, Vértessy Arnold, Bartók Lajos, Sz. Nógál Janka és a régi és az új irodai nemzedék sok más jeles tagja.

A »Magyarország« előállítási módja a modern technikai haladásnak igazi példaképe. Bécsben, Berlinben és az ország nagyobb városainál direkt telefon összeköttetéseket tart fenn, híreit és tudósításait a leggyorsabban és a legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a »Magyarország« a többi lapokat egy fél nappal megelőzi. A »Magyarország« reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel és külföldi törzsei tudósításokat, kitünő regényeket, tárczákat stb. A »Magyarország« előfizetési ára 1 évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a »Magyarország« kiadóhivatalába — Budapest, küldendők.

Megérkeztek
a
legszebb
ujdonságok
Lőfkovits Arthur
óra, ékszer s ezüst-
áru üzletébe
Debreczenben,
Főpiacz.

A közönség szíves figyelmébe!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint helyben Hunyadi-kisvárad-utca 1. kereskedelmi irodát nyitottam, a melyet

Országos-Központi-Ügyvivőség

RÁCZ BÉLA

törv. sz. bejegyzett cég alatt fogom vezetni.

Elvállalok: Ékszereknek, értékpapíroknak, **használt és új gazdasági eszközök és gépeknek,** kerékpároknak, kocsiknak, butoroknak sat. olcsó aron való beszerzését és eladását.

Közvetítek: **Házak, kertek, földek, gyógyszertárak, kávéházak, vendéglők,** üzletek valamint ezek berendezéseinek vételét és eladását, esetleg haszonbérte adását!

Ezenkívül működésem kiterjed: **Házasságok kötésére,** ezekhez szükséges okmányoknak beszerzésére is, melyet nagy ismerettségemmel fogva az ország minden részében gyorsan és levélileg is eszközözlendek.

Információkat beszerzek a legszigorubb diszkrétó mellett! Midőn szolgálatomat a n. é. közönségnek felajánlanám, egyuttal kérem, miszerint b. bizalmával és pártfogásával melőbb megtisztelni kegyeskedjek!

Jegyzésemet szíves figyelmébe ajánlván, vagyok

mely tisztelettel

Országos-Központi-Ügyvivőség

Rácz Béla.

Homoki sima szőlővessző eladás.

Méltóságos Gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak debreczeni minta szőlőtelepéről

Olasz Rizling, Kövidinka, Zöld-silváni, Ezerjő, Nagyburgundi, Kadarka, Oportó és Chasselas peronospora mentes, fajtiszta

60 c/m. hosszú, őszi szedésű sima szőlővessző

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad, az eladással megbízott

Kubinyi Lajos

Debreczen, Kossuth-utca 32. sz

A hadházi uton az épülő lovas kaszárnyával szemben levő Patay-féle teleken ház-helyek igen előnyös feltételek mellett eladók. Bővebb felvilágosítás nyerhető Dr. Fejér Ferencz ügyvéd irodájában Piacz-u. 43 sz.

1413/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbróságnak V. III. 402/3 1898.P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Schwartz B. debreczeni keresk. cég részére Steiner Jakab, debreczeni lakostól 59 frt tőke ennek 1898. évi január hó 1-ső napjától számítandó 5 % kamatai és eddig összesen 31 frt 10 kr. perköltség erejéig 1898. évi márczius hó 27-én bíróilag lefoglalt és 344 frt 10 krra becsült hazi butorok, és egyéb ingóságok **1898. évi december hó 19-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Hatvan-utczán, 1528 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898 évi Nov. hó 28.

Török Péter
bir. kiküldött.

Előfizetési felhívás

a

Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra

A »Képes Családi Lapok« olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A »Képes Családi Lapok« minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőink.

A »Képes Családi Lapok« borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az »Előfizetők postájá«-ban.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára a »Hölgyek Lapja« című divatlappal és a külön beköthető »Regénymelléklet«-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A »Képes Családi Lapok« annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A »Képes Családi Lapok« mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A »KÉPES CSALÁDI LAPOK« kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14, (Saját házában.)

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legregibb bántalmakat is, főlöszleges tehát **Santal olaj** vagy **copaiva balzsam**mal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerésztára Budapest,

V., Nagyköröna-u 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerésztárban.

Postai megrendelések czíme:

Zoltán gyógyszerésztár Budapest.